

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. J.**, zastoupen JUDr. Josefem Cholastou, advokátem se sídlem Hlavní náměstí 46/14, Krnov, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2013, č. j. MSK 26698/2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 4. 2015, č. j. 58 A 13/2013 – 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi JUDr. Josefu Cholastovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 8.228 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2013, č. j. MSK 26698/2013, domáhal jeho zrušení. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru dopravně správních činností (dále jen „Správní orgán“), ze dne 25. 6. 2012, č. j. SMO/314874/11/DSČ/Šuch. Rozhodnutím správního orgánu byl žalobce shledán vinným

ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. k) zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „Zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 23. 6. 2012 ve 13:55 hod. řídil v Ostravě – Mariánských Horách, z autobusové zastávky MHD „Dům energetiky“, na ulici Novinářské ve směru k ulici Varenská, autobus tov. zn. SOLARIS, RZ X, přičemž ohrozil řidiče osobního vozidla tov. zn. Peugeot, RZ X, M. P., jedoucího stejným směrem, a se kterým došlo k dopravní nehodě. Za uvedený přestupek mu správní orgán uložil pokutu ve výši 2.000 Kč a povinnost nahradit náklady přestupkového řízení ve výši 2.500 Kč.

[2] Žalobce v žalobě namítal zejména, že správní orgán i žalovaný nesprávně vyhodnotily včasnost a důvodnost omluvy z jednání a s tím v souvislosti mu odňaly možnost se seznámit se spisem; rozhodnutí správního orgánu odkazuje na jinou dokumentaci, než se kterou se žalobce seznámil. Správní orgán nevyhověl jeho důkazním návrhům vyslechnout přímé svědky nehody a vzít v potaz dokumentaci uloženou u provozovatele autobusu. Kamerový systém nezachycuje plynulou jízdu vozidel v každém okamžiku jejich pohybu. Zdůraznil, že před nehodou zapnul směrové světlo autobusu. Dále zpochybnil závěry znaleckého posudku soudního znalce Ing. Schulmeistera s odkazem na zavádějící otázky ve spojení s neúplným plánkem z místa nehody, nesprávným situačním nákresem a odlišnými závěry znalce Ing. Stuny formulovaných v jeho odborném vyjádření.

II. Právní názor krajského soudu

[3] Krajský soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že žalobce byl k ústnímu jednání konaného dne 19. 9. 2012 řádně předvolán, avšak jeho omluva z jednání zůstala toliko ve formě tvrzení, jelikož ničeho nedoložil. Rovněž obsah omluvy nebyl žádostí o odročení jednání, nýbrž pouhým konstatováním, že nemá dostatek finančních prostředků na cestu s ohledem na nutný výdaj za zubní ošetření jeho dětí. Správní orgán nemá povinnost zasílat spis správnímu orgánu v místě bydliště žalobce k seznámení se s jeho obsahem.

[4] Rovněž námitka, že se žalobce seznámil se spisovou dokumentací, kterou následně správní orgán bez jeho vědomí doplnil o další plánec z místa nehody, nebyla důvodná. Obsahem spisu je dokumentace vyhotovená Policií ČR pod sp. zn. KRPT-1266/DNOV-2012-PYC. Z protokolů z ústních jednání jednoznačně vyplývá, že se žalobce seznámil s celým obsahem spisu včetně zmíněné dokumentace Policie ČR.

[5] Skutečnost, že správní orgán nevyhověl důkazním návrhům žalobce, a to výsledku cestujících a předložení fotodokumentace dopravního podniku, neznamená, že nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán měl k dispozici dostatek důkazů, které vyhodnotil, a řádně zdůvodnil, proč navržené důkazy neprovedl pro jejich nadbytečnost.

[6] Nepolemizoval s žalobcem ohledně fungování kamerového systému, který zaznamenal průběh dopravní nehody. Ze záznamu jsou patrná zapnutá osvětlení vozidel jedoucích ve směru autobusu a nacházejících se na jeho úrovni. Ve stejný moment však

žádné osvětlení na autobusu zapnuté není, i když by muselo být vidět. Závěry znaleckého posudku tak jsou správné. Znalec vycházel primárně z kamerového záznamu, který rozfázoval na jednotlivé snímky a poté provedl analýzu nehodového děje. Z toho vyplývá, že žalobce mohl nehodě zabránit, pokud by sledoval provoz v pravém jízdním pruhu a správně odhadl vzdálenost a rychlost osobního vozidla Peugeot.

[7] Zcela se ztotožnil se závěry správního orgánu v otázce nesprávného vyznačení jízdních pruhů. Obsahem spisové dokumentace jsou mimo dva nákresey situace dopravní nehody i fotosnímky, ze kterých lze jednoznačně zjistit, že jízdní pruh začíná od křižovatky jako jeden jízdní pruh, který se postupně, na úrovni zálivu zastávky MHD, rozšiřuje na dva pruhy, přičemž začátek vodorovného značení je sjetý, málo viditelný a nepřehledný. Tuto skutečnost správní orgán ve svém rozhodnutí správně vyhodnotil a soud tak nepřisvědčil žalobci, že znalec vycházel z nesprávného nákresu.

[8] Žalovaný se řádně vypořádal s žalobcem předloženým „rozbohem dopravní nehody“ vyhotoveným soudním znalcem Ing. Miloslavem Stunou. Tento důkaz nevyvrátil znalecký posudek Ing. Schulmeistera, jelikož znalec Ing. Stuna dovozuje skutečnosti z kamerového záznamu, které z něj však patrné nejsou, a vychází z nepotvrzených a pouze předpokládaných skutečností. Toto odborné vyjádření není přesvědčivé i z důvodu, že znalec vycházel ze žalobcem měřených vzdáleností v místě nehody, nikoli ze vzdáleností, které by si změřil sám.

[9] Správní orgán provedenými důkazy, které tvoří ucelený a logicky provázaný důkazní řetězec, dospěl k závěru, že žalobce porušil svým jednáním § 25 odst. 6 zákona o silničním provozu a naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Povinností řidiče autobusu je neohrozit při vyjíždění ze zastávky ostatní účastníky silničního provozu. Přednost jízdy řidiče autobusu při vyjíždění ze zastávky nelze vykládat jako absolutní přednost, nýbrž je řidič povinen vždy zohlednit danou situaci a své jednání tomuto stavu přizpůsobit.

III. Obsah kasační stížnosti

[10] Žalobce (dále jen „stěžovatel“ napadl rozsudek krajského soudu včasnou kasační stížností z důvodů, jež podřadili pod § 103 odst. 1 písm. a), b) d) a e) s. ř. s.

[11] Nezákonnost napadeného rozsudku spočívá v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem, jelikož aplikoval ve svém rozhodnutí nesprávnou normu správního práva. Dále nesprávně zjistil skutkový stav, jelikož chybně posoudil předložené listiny a důkazy včetně nesprávného vyhodnocení ve spise založeného znaleckého posudku Ing. Schulmeistera, který vychází ze špatných vstupních dat, čímž došlo ke zkreslení příčin vedoucích k dopravní nehodě. Tato skutečnost znamená závažnou vadu správního a následného soudního řízení, která způsobila nepřezkoumatelnost rozsudku spočívající v nesrozumitelnosti. Zamítnutí jeho návrhů na provedení důkazů soudem je nezákonné, přičemž soud v rozsudku nikterak nezdůvodnil, proč tyto důkazní návrhy odmítl.

[12] Dle jeho názoru znalec Ing. Schulmeister vycházel při zpracování znaleckého posudku z nesprávně zakresleného situačního nákresu, jelikož z podnětu stěžovatele nechal

správní orgán vypracovat nový situační nákres, který již neměl znalec k dispozici. Nemohl tak danou nehodu správně posoudit.

[13] Správní orgán neúplně zjistil skutkový stav, jelikož neprovedl navržený důkaz, ačkoliv byl povinen jej provést. Rovněž neučinil kroky k tomu, aby dal stěžovateli možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Poslední ústní jednání před správním orgánem se konalo nezákonně, jelikož nebyla akceptována jeho řádná a včasná omluva, resp. nebylo mu sděleno, že se jedná o ústní jednání, na kterém se může seznámit s podklady pro rozhodnutí ve věci a vyjádřit se k nim. Doba pro seznámení se s poklady musí být přiměřená a dostatečná. Odkazuje na rozsudky Krajského soudu v Plzni, č. j. 57 Ca 18/2008 a 57 Ca 17/2008. Předvolání ke každému ústnímu jednání obsahovalo poučení o možnosti seznámit se s poklady podle § 36 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“) a nebylo zřejmé, že právě ústní jednání nařízené na den 19. 9. 2012 je konečným jednáním.

[14] Požádal o odeslání doplněných důkazů do místa jeho bydliště, aby měl možnost se s nimi seznámit či je odmítnout stížností, a to z důvodu procesní ekonomie. Správní orgán mu však nevyhověl a meritorně rozhodl.

[15] Dále namítá, že nebylo možné se z posledního ústního jednání omluvit dříve, jelikož součástí předvolání bylo i sdělení, že správní orgán nebude přítomen v úřadu ve dnech 3. 9. - 16. 9. 2012. Rovněž se nemohl zúčastnit ústního jednání z důvodu nutného a důvodného ošetření jeho syna v Ostravě, které probíhalo dne 18. 9. 2012 v dopoledních hodinách. Omluvu stěžovatele si správní orgán převzal v den konání ústního jednání v čase 6:55 hod., tedy ještě před zahájením ústního jednání v 10:00 hod. Součástí omluvy byly stěžovatelovy opakované námitky a žádost o zaslání případně nově pořízených důkazů. Správní orgán neakceptoval jeho omluvu z důvodu její opožděnosti a nedůvodnosti a rozhodl v jeho nepřítomnosti. Soud tedy pochybil, jelikož dospěl k závěru, že se stěžovatel nedostavil k poslednímu ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

[16] Správní orgán měl akceptovat jeho omluvu a znovu jej předvolat ještě před tím, než rozhodl ve věci samé. V této souvislosti odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 4. 10. 2007, č. j. 4 As 4/2007 – 46.

[17] Dále vznáší námitky do skutkového děje, jelikož odmítá svojí vinu na dopravní nehodě. Naopak za jediného viníka považuje řidiče osobního vozidla Peugeot p. P., který za současného použití levého směrového světla měl pokračovat v levém jízdním pruhu, avšak nerespektoval zákonné povinnosti a změnil jízdní pruh na pravý, ve kterém se srazil s autobusem. Stěžovatel rovněž rozporuje závěry znaleckého posudku Ing. Schulmeistera ohledně rychlosti autobusu při výjezdu ze zastávky a místa zastavení osobního vozidla Peugeot po nehodě.

[18] Rovněž považuje za nesprávné, že soud předjímá tvrzení správního orgánu ohledně neužití směrového světla autobusu, což má vyplývat z kamerového záznamu, který však není plynulý, nýbrž sekvenční. Dále namítá, že se soud vůbec nezabýval skutečností vymezených jízdních pruhů.

[19] Závěrem konstatuje, že nesplnil svou přezkumnou povinnost, jestliže k podané žalobě na uvedené námitky patřičně nereagoval, resp. postup správních orgánů vyhodnotil jako bezvadný a skutkový stav.

[20] Dne 11. 6. 2015 podal stěžovatel žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O tomto návrhu soud nerozhodoval samostatně, jelikož rozhodl již věc samou.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[21] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda krajský soud aplikoval nesprávnou normu správního práva, což by mělo mít dle stěžovatele za následek nesprávné posouzení právní otázky. Stěžovatel tuto námitku vnesl toliko v obecné rovině bez bližšího upřesnění. Soud tedy přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že veškeré normy aplikované krajským soudem jsou platné a účinné, resp. jejich aplikace byla učiněna řádně. Rovněž výklad veškerých použitých norem byl krajským soudem učiněn správně. Tato námitka tedy není důvodná.

[24] Dále se zabýval námitkou vady řízení spočívající v nesprávně zjištěném skutkovém stavu z důvodu chybného posouzení předložených listin a důkazů. Tato námitka není rovněž důvodná. Krajský soud vycházel primárně z obsahu spisového materiálu a správně seznal, že skutkový stav zjistily správní orgán i žalovaný v dostatečném rozsahu. Zejména znalecký posudek soudního znalce Ing. Schulmeistera představuje objektivní a významný poklad pro meritorní rozhodnutí. Nelze přisvědčit stěžovateli, že znalec vycházel ze špatného situačního nákresu dopravní nehody. Znalec měl k dispozici celý spisový materiál včetně kamerového záznamu a fotodokumentace z místa nehody, ze které je mj. patrné špatně viditelné dopravní značení. Nadto soud podotýká, že znalec ve znaleckém posudku vycházel i z jiných podkladů, např. satelitního snímku místa nehody, ze kterého je rovněž dopravní značení patrné. Nevycházel tedy pouze z původního situačního nákresu. Ze spisového materiálu je patrné, že znalec měl k dispozici i nový situační nákres zpracovaný dne 31. 7. 2012. Znalec byl ustanoven usnesením správního orgánu až dne 8. 8. 2012. I kdyby však znalec neměl k dispozici nový situační nákres, jeho závěry by nebyly odlišné, a to vzhledem k ostatním podkladům, ze kterých znalec vycházel, a ze kterých jsou situace a nehodový děj patrný.

[25] Námitku stěžovatele, že správní orgán neprovedl navržený důkaz i přes to, že měl povinnost jej provést, neshledal soud jako důvodnou. Správní orgány obecně nemají v žádném případě povinnost provést veškeré navržené důkazy, nýbrž pouze ty, které po správním uvážení uznají za potřebné pro zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dle § 52 s. ř. „[s]právní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.“ Této problematice se mnohokrát věnoval i zdejší soud a např. v rozsudku ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009 - 48, „[n]ení

na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není ve smyslu § 52 správního řádu povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by bylo rozhodujícímu orgánu dáno na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli a o které opře skutkové závěry a které opomene.“ Správní orgán tedy není vázán důkazními návrhy účastníka řízení, avšak vždy je povinen provést důkazy nezbytné ke zjištění stavu věci a rovněž zdůvodnit, proč některé důkazy neprovedl. V posuzovaném případě se správní orgán řádně vypořádal ve svém rozhodnutí s důkazními návrhy stěžovatele. Skutkový stav byl správním orgánem zjištěn v dostatečné míře.

[26] Dále stěžovatel namítal, že mu nebyla dána možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve věci samé a vyjádřit se k nim podle § 36 odst. 3 s. ř. Soud neshledal tuto námitku důvodnou. Správní orgán v předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 19. 9. 2012 poučil stěžovatele, že na tomto ústním jednání, stejně jako na ústních jednáních předešlých, bude mít možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. Nelze přisvědčit stěžovateli, že z předvolání nebylo toto poučení patrné, protože jej obsahovaly i předvolání na předcházející ústní jednání. Je právem každého účastníka řízení dostavit se k ústnímu jednání, ke kterému byl řádně a s dostatečným předstihem předvolán. Pokud se účastník řízení bez náležité omluvy nedostaví, může nastoupit následek v podobě konání ústního jednání v jeho nepřítomnosti. Dle § 59 s. ř. „[p]ředvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.“ Stěžovatel se osobně zúčastnil dvou předešlých ústních jednání, na kterých se seznámil s podklady pro konečné rozhodnutí. Následně byl soudním znalcem Ing. Schulmeisterem zpracován znalecký posudek, který správní orgán zaslal v kopii stěžovateli. Žádné další podklady mimo znalecký posudek nebyly ze strany správního orgánu shromážděny. Stěžovatel se prokazatelně s obsahem znaleckého posudku a všemi dalšími podklady seznámil ještě před tím, než bylo rozhodnuto ve věci. V omluvě ze dne 18. 9. 2012 stěžovatel výslovně uvedl, že setrvává na svých stanoviscích a nemá nic dalšího, co by dodal. Stěžovatel byl tedy řádně poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, avšak této možnosti nevyužil. Postup správního orgánu byl tedy zcela v souladu se zákonem.

[27] K otázce důvodnosti a včasnosti omluvy stěžovatele z ústního jednání soud uvádí, že v daném případě nejsou klíčové doba a zvolená forma omluvy, nýbrž její důvody. V rozsudku ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[...] je sice skutečností, že pravý smysl má omluva učiněná ještě před událostí, která má nastat, nicméně k takové omluvě nejsou vždy objektivní podmínky (náhlé onemocnění, úraz, které brání uvedené omluvě). Proto také ani zákon o přestupcích, ani správní řád nehovoří o omluvě předem, tedy ještě před událostí, která má nastat. [...] nelze dovodit, že se účastník řízení musí omluvit předem, a to ještě před očekávanou událostí. To vždy závisí na okolnostech, za nichž došlo k pracovní neschopnosti. Obecně proto náležitou omluvu či bezodkladnou omluvou správnímu orgánu může být i omluva učiněná s určitým odstupem času po události, která měl nastat, jež podle konkrétních okolností splňuje znaky náležité či bezodkladné omluvy správnímu orgánu.“ Stěžovatel v omluvě uvedl zejména finanční důvody, pro které se nehodlá

zúčastnit ústního jednání. O náhlých zdravotních obtížích svého syna však stěžovatel ničeho neuvádí, pouze konstatuje, že rezervní finanční prostředky je nucen vynaložit na ošetření syna, čímž mu pak nezbudou na uhrazení nákladů za cestu k ústnímu jednání. Důvody omluvy z ústního jednání je nutné vždy posuzovat s ohledem na okolnosti daného případu (např. cena jízdného, vzdálenost bydliště účastníka řízení od místa konání ústního jednání, aj.). V daném případě a při posouzení všech relevantních okolností však doprovod syna k zubnímu lékaři není bez dalšího důvodem vážným či omluvitelným. Stěžovatel rovněž uvedl, že předmětné ošetření syna bylo provedeno v dopoledních hodinách dne 18. 9. 2012, tedy den před konáním ústního jednání. Není tak patrné, jak mu mělo toto ošetření, vyjma finančních aspektů, kolidovat s ústním jednáním. Nadto soud podotýká, že stěžovatel zůstal toliko v rovině tvrzení, jelikož k omluvě či jejímu písemnému doplnění nepřiložil jakýkoli důkaz prokazující pravdivost tohoto tvrzení. Důkazní břemeno k prokázání pravdivosti důvodů omluvy nese výhradně stěžovatel a v daném případě jej neunesl. Omluva stěžovatele tedy nebyla důvodná a závěry správního orgánu, žalovaného i krajského soudu jsou správné.

[28] Rovněž námitka, že měl správní orgán omluvu akceptovat a znovu jej předvolat, není důvodná. Stěžovatel neuvedl vážný omluvitelný důvod, pro který se nemohl osobně zúčastnit ústního jednání. S veškerými podklady se seznámil a v omluvě pouze uvedl, že setrvává na svých stanoviscích a nic dalšího nenamítá. Proto bylo zcela v souladu se zákonem, pokud správní orgán vedl ústní jednání v jeho nepřítomnosti a následně rozhodl ve věci. Situace by byla jiná, pokud by byla jeho omluva důvodná. V takovém případě by skutečně měl správní orgán povinnost znovu stěžovatele předvolat. Avšak v daném případě tomu tak nebylo.

[29] Skutkové námitky rovněž neshledal soud jako důvodné. Počátek vodorovného značení není na místní komunikaci patrný, což jednoznačně vyplývá z fotodokumentace, kamerového záznamu a dalších podkladů v rámci spisového materiálu. Z kamerového záznamu vyplývá, že nejenom osobní vozidlo Peugeot, ale i vozidlo jedoucí před ním, po odbočení pokračují v pravém jízdním pruhu bez jakéhokoli „zvláštního“ manévrování, jak tvrdil stěžovatel. Ze záznamu je rovněž patrné, že autobus vyjíždí ze zastávky v momentu, kdy již nebylo v možnostech řidiče osobního vozidla Peugeot přizpůsobit jeho rychlost tak, aby zabránil střetu, jelikož se již nacházel v úrovni zadní části karoserie autobusu. Tato skutečnost rovněž vyplývá ze znaleckého posudku Ing. Schulmeistera a soud se s tímto závěrem zcela ztotožňuje.

[30] Pro posuzovaný případ není zásadní skutečností, zda stěžovatel užil (či nikoli) při výjezdu ze zastávky levé zadní směrové světlo, nýbrž to, že samotným vyjetím ze zastávky ohrozil dalšího účastníka silničního provozu, a to řidiče vozidla Peugeot. Dle § 25 odst. 6 zákona o silničním provozu „[ř]idič vozidla, které zastavilo nebo stálo a opět vyjíždí od okraje pozemní komunikace nebo od chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Řidiči autobusu bromadné dopravy osob nebo trolejbusu musí v obci řidiči ostatních vozidel umožnit vyjetí ze zastávky nebo ze zastávkového pruhu, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; řidič autobusu nebo trolejbusu přitom nesmí ohrozit zejména řidiče vozidel jedoucích stejným směrem.“ Z citované právní úpravy nevyplývá přednost řidiče autobusu při výjezdu ze zastávky před ostatními účastníky silničního provozu, jak se nesprávně domnívá

stěžovatel, neboť toto oprávnění nelze ztotožňovat s významem přednosti řidiče jedoucího po hlavní silnici před řidiči jedoucími po silnicích vedlejších, příp. s tzv. předností pravé ruky. Citované ustanovení je nutné interpretovat tak, že ostatní řidiči musejí respektovat skutečnost, že autobus stojí v zastávce, a přizpůsobit tomu způsob svojí jízdy, a dále, že řidič autobusu nesmí svým vyjetím ze zastávky ohrozit ostatní účastníky silničního provozu, a to ani v případě, že užije směrové světlo. Nelze tedy hovořit o absolutní přednosti řidiče autobusu před ostatními řidiči, nýbrž o vzájemném respektování jednotlivými řidiči navzájem, o povinnosti řidičů osobních vozidel přizpůsobit dané situaci způsob svojí jízdy, a zejména o povinnosti řidiče autobusu neohrozit ostatní účastníky silničního provozu. Rovněž odborná literatura uvádí, že „[p]ři *zajíždění a vyjíždění k nebo od okraje vozovky nebo chodníku musí dát řidič vozidla vždy znamení o změně směru jízdy, a to bez ohledu na okolnosti provozu (např. na komunikaci se momentálně nenacházejí žádní jiní účastníci provozu). Z hlediska bezpečnosti provozu je rizikovější vyjíždění vozidla od okraje vozovky nebo chodníku, a proto je ve vztahu k řidiči takového vozidla zdůrazněno, že nesmí zamýšleným jízdním manévrem ohrozit ostatní účastníky silničního provozu, zejména náhlým vjetím do jízdního pruhu bez ohledu na rychlost projíždějícího vozidla nebo vjetím na nepřehledném místě. Při vyjíždění autobusu nebo trolejbusu ze zastávky v obci (nikoliv již mimo ni) je apelováno na vzájemnou ohleduplnost a toleranci s mírnou logickou preferencí řidičů těchto vozidel hromadné dopravy.*” (Kovalčíková, D., Štandera, J.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 81). Pokud by tedy stěžovatel použil levé směrové světlo, a to s dostatečným předstihem, i tak by tato skutečnost neznamenal, že může bez dalšího vyjet ze zastávky, pokud je v jeho těsné blízkosti další účastník silničního provozu. V posuzovaném případě stěžovatel ohrozil řidiče osobního vozidla Peugeot, což mělo za následek jejich srážku. Závěry správního orgánu, žalovaného i krajského soudu jsou tedy správné. K námitce, že se krajský soud vůbec nevěnoval vymezení jízdních pruhů, Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud se tomuto věnoval v bodě 14 napadeného rozsudku, a není tak tato námitka důvodná.

[31] Dále se soud zabýval námitkou, že krajský soud se v napadeném rozsudku opomněl vypořádat se stěžovatelem navrženými důkazy. Při ústním jednání před krajským soudem vznesl stěžovatel návrh, aby byl jako důkaz vyhotoven nový znalecký posudek, a aby byla z dopravního podniku vyžádána předmětná dokumentace. Krajský soud těmto návrhům nevyhověl a důvody pro takový postup uvedl v usnesení vyhlášeném po krátkém přerušení přímo při ústním jednání. V napadeném rozsudku poté soud uvedl, že správní orgán provedenými důkazy, které tvoří ucelený a logicky provázaný důkazní řetězec, dospěl k závěru, že se stěžovatel dopustil daného přestupku, a s těmito závěry se ztotožnil. Zdůvodnil nadbytečnost důkazních návrhů stěžovatele, neboť měl k dispozici jeden objektivně zpracovaný znalecký posudek, jehož závěry nemohlo zpochybnit či zvrátit odborné vyjádření jiného znalce, které vycházelo z nesprávných a neobjektivních údajů. Pokud by však stěžovatel v rámci řízení před krajským soudem předložil vyjádření znalce, které by vycházelo z objektivně zjištěných údajů a informací, a bylo by schopné zpochybnit závěry prvního znaleckého posudku, v takovém případě by měl krajský soud povinnost nechat zpracovat revizní posudek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 20/2008 - 141, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 583/2001). V posuzovaném případě tomu tak nebylo, a proto je předmětná námitka rovněž nedůvodná.

[32] Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná, resp. že neshledal v postupu krajského soudu či v napadeném rozsudku naplnění ani jednoho z kasačních důvodů.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[33] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[34] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému v tomto řízení žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 1. 8. 2015, č. j. 58 A 13/2013 - 51, ustanoven zástupce JUDr. Josef Cholasta, advokát. Nejvyšší správní soud shledal pouze dva úkony právní služby jako důvodné (porada s klientem a sepsání kasační stížnosti) a přiznal ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu za tyto dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, a to ve výši 3.100 Kč (srov. § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce stěžovatele zastupoval již v odvolacím řízení vedeném žalovaným a před krajským soudem. Byl tedy s daným případem plně seznámen a nebylo na místě mu přiznat i odměnu za převzetí zastoupení a dvě další porady s klientem. Soud rovněž nepřiznal odměnu za doplnění příloh kasační stížnosti a sepsání žádosti o přiznání odkladného účinku, neboť tyto podání mohly a měly být již součástí kasační stížnosti samotné. Odměna za podání ohledně soudního poplatku rovněž zástupci nenáleží, neboť se jedná o podání směřující do procesních otázek. Po zvýšení o DPH (ustanovený zástupce stěžovatele je plátcem DPH) celková výše odměny ustanovenému zástupci stěžovatele činí 8.228 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. července 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu